

12 amerických vrtulníků za 17 miliard, to teď potřebujeme? Ekonom Miroslav Ševčík trhal plýtvání peněz. A pak covid ...

- CZ24 News | 4. prosince 2021

ČESKO: Česko se nachází v době historicky nejzávažnější ekonomické krize. Záchrana ekonomiky končící vládou nebyla zadarmo. Ta nastupující má v plánu přijít s novým rozpočtem, může jí ale vyhovovat rozpočtové provizorium, uvedl v pořadu Aréna Jaromíra Soukupa ekonom Miroslav Ševčík, proděkan Národohospodářské fakulty VŠE v Praze, s nímž se moderátor neustále přel nejen o škrtech, ale také o klimatu či inflaci. V ekonomické debatě vystoupil také hlavní analytik ČSOB Petr Dufek, bývalý guvernér České národní banky Miroslav Singer a ekonom Lukáš Kovanda z Trinity Bank.

Úvodem se Soukup podělil o to, že jej znervózňuje, když máme v tuto chvíli dva premiéry, označil to za bizarní situaci. Obratem byl proděkanem Národohospodářské fakulty VŠE v Praze Miroslavem Ševčíkem ubezpečen, že se jedná o normální proces výměny vlád: „A ten proces si myslím, že jde poměrně rychle, budeme mít vládu možná rychleji, než ji sestaví Němci,“ vyvrátil moderátorovy obavy.

Na Soukupův údiv nad tím, že prezident vede s kandidáty na ministry nyní rozhovory, ač stejně nemá právo je nejmenovat, poté připomněl, že to je jeho právo: „Nechme ho, ať se s nimi pobaví a ať ví, co se může očekávat,“ podotkl. Stejně jako Miloše Zemana jej některá jména budoucích členů vlády znepokojují: „Z některých mi běhá mráz po zádech,“ zamračil se.

Má to ale negativní důsledky na naši ekonomiku, míní Soukup: „Vládu jmenovat musí, ty debaty jsou nadbytečné, pokud jsme v covidové situaci,“ označil to celé za zbytečné průtahy. „Ale tak musí, musí...“ pousmál se Ševčík a připomněl: „Václav Havel si pohrával s těmi návrhy také velmi dlouho. Tak možná jmenuje všechny, možná se na někom zasekne. Nicméně vláda může být funkční ještě před Vánoci,“ řekl proděkan.

Ekonomové Singer a Dufek se shodli, že v tom nespatřují nic neobvyklého, podstatné bude, jak nová vláda přepracuje státní rozpočet: „Pokud bude rozpočtové provizorium, není to žádná tragédie, ale bylo by žádoucí vrátit se co nejdříve do normálu, kdy vláda vládne, má nějaký ekonomický program a snaží se jej naplňovat,“ dodal hlavní analytik ČSOB Petr Dufek.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘISPĚT

Následně se věnovali konkrétním úsporám v rozpočtu a rozpočtovému provizoriu

Pokud rozpočtové provizorium nebude příliš dlouhé, tak se žádná „katastrofa“ z hlediska trhu, veřejných financí a financování veřejných výdajů, neodehrává, doplnil jej ekonom Kovanda. Problém tohoto přechodného období vidí spíše v rovině epidemiologické.

Ševčík pak nadnesl myšlenku, že rozpočtové provizorium může být pro novou vládu pohodlné: „Pane Jaromíre, představte si, že může být i záměr, aby tu to rozpočtové provizorium bylo. Protože tato stávající vláda slíbila, že udělá škrty ve výši 75 miliard v předchozím návrhu rozpočtu, ale oni když budou hospodařit v rozpočtovém provizoriu, tak budou hospodařit na základě vloni schváleného rozpočtu, mají tím pádem možnost více utrácet a jim to může vyhovovat, protože oni těžko budou hledat ty úspory, které slibovali,“ upozornil.

„My ekonomové víme, kde se dá uspořít, ty vaty jsou v každé rozpočtové kapitole, ale jim se to nebude chtít, protože oni ty kapitoly budou teď spravovat a potřebovali by, aby jim tam zůstalo co nejvíce peněz,“ nabídl svou teorii, které se Soukup zdráhal věřit.

Následně reagoval na Soukupovu tezi, že je třeba ekonomiku nastartovat a vše, co přinesl covid, je třeba platit a sanovat tak, aby se to vrátilo do původního stavu: „Jestliže se dělají ze strany státní moci lockdowny a omezení podnikatelské činnosti, tak musíme počítat s tím, že budou chtít sanovat své ztráty ti, kteří jsou postižení, ale nemá cenu dělat plošná opatření,“ zdůrazil ekonom Ševčík.

Je podle něj „směšné“ lidem říkat, že očkování je tečka. „Není to tečka, je to lež! Je to věc, kterou si vymysleli politici. Vyvolaly se falešné iluze, že očkování je konec, a že očkování nenakazí nikoho dalšího. Není to pravda, musíme se s tím smířit a začít s tím žít. Troufnu si tvrdit, že se skutečně vyvolaly falešné iluze, a ti lidé pak byli strašně zklamaní, když jejich nejbližší byli dvakrát, třikrát opícháni a dostali se do těžké situace,“ popustil uzdu svým emocím a opřel se do epidemiologů, kteří byli ve službách státu a na tomto „byznysu“ se podíleli.

Moderátor jej ale zarazil a vyzval, ať hovoří na téma státního rozpočtu. Podle Ševčíka se můžeme k rozpočtům, které tu byly před rokem 2019, vrátit velmi rychle, ale musíme se k nim „chtít“ vrátit: „To znamená, že musíme vyfouknout některé rozpočty těch jednotlivých kapitol, máme 48 kapitol ve státním rozpočtu, což je moc,“ podotkl.

Konkrétně zmínil, že ušetřit by se dalo na nákupech zbrojařských produktů, které nyní nepotřebujeme: „Nejsme v Afghánistánu, potřebujeme je? Potřebujeme dvanáct vrtulníků za 17 miliard ze Spojených států? S těma nebudeme zachraňovat tady ty chudáky,“ konstatoval zcela racionálně. „To mi říká vždy Tomio Okamura,“ mávl rukou Soukup a Ševčík dodal: „To vám musí říkat člověk, který přemýšlí, kde máme ušetřit,“ argumentoval ekonom, kterému moderátor ustavičně skákal do řeči, aby vyjádřil svůj nesouhlas. „Vy se nás ptáte, kde máme ušetřit,“ reagoval Ševčík na Soukupovu netrpělivost.

„Roger Douglas převzal Nový Zéland v 80. letech těsně před krachem, prostě řekl, tady jsou správci jednotlivých kapitol, jednotliví ministři, tady máte peníze, s těmi hospodařte, když to neumíte, táhněte pryč. Takhle by to mělo začít,“ pokračoval Ševčík.

Jako další oblast v rámci škrtnů zmínil vědu: „Neplaťme vědu tím, že posíláme peníze do obskurních amerických časopisů, kde se publikují články, kde je dvacet, třicet spoluautorů,“ dal za příklad a šokovaný Soukup jej ani nyní nenechal dohovorit: „Neblázněte, to není problém státního rozpočtu,“ napomenul jej. „Jsou to desítky milionů, které jsou pryč. Vraťme vědu našim vědcům, kteří něco přinesou,“ namítl ekonom, že nejde o zanedbatelné částky.

Moderátor se obrátil na Kovandu, který zmínil návrhy ODS, jak státní rozpočet osekát, například vyrušit některé dotace: „To si myslím, je asi maximum, co lze nyní učinit. Dlouhodobě je třeba

přistoupit k provedení důchodové reformy a reformy financování veřejné zdravotní péče," zmínil, kde hledat další úspory.

Singer následně poznamenal, že snížení deficitu může vláda učinit prostřednictvím změn zákonů: „Pro boha živého, my se přece bavíme o vládě, která má většinu v Parlamentu a může měnit zákony. To přece není o škrtání, stačí když sníží mandatorní jak chce, akorát se na tom musí dohodnout," upozornil.

„Měl jsem možnost v minulých letech hovořit s ministry, kteří už v politice nikdy nebyli a potvrdili mi to, co jsme my tvrdili dvacet let, že je jasný, že rozpočty ministerstev jsou přifouknuté. Ale když už tam přijdou, tak nechtějí okleštovat ministerstvo o prostředky, ale chtějí se dohadovat, aby dostali ještě víc," popsal ekonom Ševčík běžnou praxi v resortech. „Vrátit se k vyrovnaným rozpočtům můžeme, ale musí se politicky chtít," zopakoval důrazně.

Dalším tématem byly úrokové sazby a inflace

Ševčík nepovažuje za správné, že Bankovní rada České národní banky (ČNB) zvýšila základní úrokovou sazbu o 1,25 procentního bodu na 2,75 procenta. Hypotéky a úvěry tak podraží. „S úrokovými sazbami se může hýbat, ale nemyslím si, že bylo správné, že se hýblo rovnou o procento a čtvrt. Myslím, že tak to nemělo být a určitě to nepomůže ke snížení inflace.

Jsem bytostně přesvědčen, že naprostá většina inflace je k nám dovezena prostřednictvím cen energií. A jsem bytostně přesvědčen, že by stálo za úvahu změnit způsob výpočtu cen energií a opustit ten nesmyslný evropský trh, který tady byl zaveden se svými poukázkami, s emisními odpustky," hovořil o zrušení emisních povolenek, které stojí za dramatickým nárůstem cen, s čímž Soukup opět nemohl souhlasit. „Kdo si myslí, že to tak není, je naivní," poznamenal ekonom. „A také vůbec neobchodovat prostřednictvím energetické burzy v Německu," doplnil.

Zásadně do cen energií podle Ševčíka zasahuje také Green Deal: „To je v podstatě ožebračování budoucích generací a ničení nízkopříjmových skupin obyvatelstva," zmínil další programy související s inflací. „Vy jste asi klima alarmik, ale asi nevíte, že klimatické změny probíhají celé období, co existuje zeměkoule. CO2 potřebujeme, aby se nám také sem tam zazelenaly stromy, že jo?" rýpl si ekonom do Soukupa, který se na něj obořil, že mluví jako by CO2 neexistovalo.

„No, já slyšel přednášky Václava Klause," mávl Soukup rukou. „To se nemusíte dívat na přednášky Klause, stačí se podívat na studie NASA," řekl Ševčík a ukázal je před sebou vytištěné. „Připouštějí, že změnu klimatu způsobuje oběžná dráha země, nikoliv fosilní paliva," citoval ekonom výsledná zjištění kosmické agentury.

„Takže fosilní paliva zcela novátorsky budeme podporovat?" nechápal Soukup. „Ne, ale nebudeme je jak magoři likvidovat z roku na rok, nebo z desetiletí na desetiletí," kontroval proděkan Národohospodářské fakulty VŠE. „Je to samozřejmě nesmysl, že za zvyšováním cen energií stojí Green Deal," trval si generální ředitel TV Barrandov na svém.

V závěru přišly na řadu rostoucí ceny nemovitostí, které jak se ekonomové shodli, jsou „přepísknuté“

ČNB uvádí až o třicet procent. Za problém považují, že nemovitostí je zkrátka málo a stávající byty nejsou na trhu, není tedy co kupovat. I zde Ševčík do běla vytočil moderátora, když si dovilil tvrdit, že za nafukováním cen nemovitostí stojí EU. „Samozřejmě že kvantitativní uvolňování peněz v Evropské centrální banky ovlivňuje i ceny nemovitostí u nás. Je nerovnováha mezi nabídkou a poptávkou a jestliže se nezvýší markantně nabídka, ceny bytů porostou i nadále. Je potřeba uvolnit

ten trh," uzavřel ekonom Ševčík.

Zdroj: parlamentnilisty